

IIN LUKION KESTÄVYYSMESSUT 2026

Ma 18.5.2026 klo 12–15
Valtarin koululla
Koulutie 2, 91100 Ii

OHJELMASSA MM.

- Bändiesitys (live!)
- Paneelikeskustelu
- Videotervehdys
- Live-haastatteluja
- Kahoot

TOIMINTAPISTEET

- Kasvomaalaus
- Tietovisa
- Bingo
- Urheilupiste
- Askartelupiste

Leimakorttihaaste!

Kerää leimoja eri pisteiltä.
Täydellä leimakortilla voit
osallistua **palkintoarvontaan!**

MESSUILLA MYÖS

- Ideaseinä
- Kahvioita
- Taidenäyttely
- Onginta

Huom! Halutessasi voit ottaa pienen määrän rahaa mukaan

Iin lukion messut ohjelma 12:00-15:00

- 12:10-12:15 Opiskelijan alkusanat (MOT)
- 12:15-12:20 Kunnanjohtajan avauspuhe (MOT)
- 12:20-12:30 Topias Kontio – video tervehdys (MOT)
- 12:30-13:00 Paneelikeskustelu (MOT)
- 13:30-14:00 Muotinäytös (SALI)
- 14:00-14:15 Topias Kontio – video tervehdys (SALI)
- 14:15-14:30 Bändiesitys (SALI)
- 14:30-14:45 Livehaastattelu (Iin yrittäjät) (SALI)
- 14:45-14:55 Kahoot (SALI)
- 14:55-15:00 Opiskelija kiittää ja loppupuhe (SALI)

PAJAT:

- Arvonta (Maksulliset)
- Palkinto-onginta (Lapsille)
- Onnenpyörä (Leimat) (Ohjelma tiimi)
- Kasvomaalaukset (Kioski ryhmä)
- Urheilupaja (Aate ja Johan)
- Tuunauspaja (Valtarin opet)
- Myyntipisteet
- Yrityksien pajat

TOIMINTAPISTEET

- Leimakortinkeruupisteet: täydellä leimakortilla voi osallistua lopuksi onnenpyörän pyöräytykseen! (pieni palkinto)
  - suunnistus messutilassa
  - arvuuttelupiste(et)
  - tietovisa
  - bingo

PASSIIVISET PISTEET

- Taideteokset (kuvisope järjestää)
- Lukiolaisten ja Valtarin koululaisten kahviot
- Ideaseinä

Tervetuloa kestävyysemessuille!

Rehtori Taisto Soinisen tervehdys

”JOKAINEN AJATUS, KESKUSTELU JA TEKO VIE MEITÄ LÄHEMMÄS KESTÄVÄMPÄÄ ARKEA”

Tämän päivän maailmassa on ilo nähdä, miten nuoret ovat tarttuneet ilmasto- ja ympäristöasioihin aktiivisesti ja ennakkoluulottomasti. Iin lukion yrittäjyysopintojakson järjestämä tapahtuma on hieno osoitus siitä, että halu vaikuttaa ja rakentaa parempaa tulevaisuutta elää vahvana.

Ilmaston ja ympäristön haasteet voivat joskus tuntua suurilta, mutta juuri tällaiset kohtaamiset, ideat ja yhdessä tekeminen luovat toivoa ja suuntaa ylöspäin. Jokainen ajatus, keskustelu ja teko vie meitä lähemmäs kestävämpää arkea.

- Tämän päivän maailmassa on ilo nähdä, miten nuoret ovat tarttuneet ilmasto- ja ympäristöasioihin aktiivisesti ja ennakkoluulottomasti, toteaa Taisto Soininen.

On erityisen arvokasta, että nuoret itse nostavat esiin ratkaisuja ja näyttävät esimerkkiä muille.

Toivon, että tämä tapahtuma innostaa meitä kaikkia pysähtymään tärkeiden asioiden äärelle, oppimaan uutta ja ennen kaikkea uskomaan siihen, että voimme yhdessä vaikuttaa. Nuoret ovat tämän työn keskiössä – teissä on tulevaisuuden voima ja viisaus.

Lämpimät kiitokset tapahtuman järjestäjille ja kaikille osallistujille. Nauttikaa päivästä, jakakaa ajatuksia ja pitäkää huolta yhteisestä ympäristöstämme.

**Ilmastoterveisin,
Taisto Soininen
Valtarin koulun
rehtori**

”ON ILO NÄHDÄ, KUINKA TÄMÄN KURSSIN OPISKELIJAT OVAT TARTTUNEET AIHEESEEN KONKREETTISESTI JÄRJESTÄMÄLLÄ ILMASTOMESSUT”

Hanna Latvastenmäki kiittää lämpimästi kaikkia opiskelijoita, opettajia, sponsoreitasekä muita mukana olleita.

Nuoret tekevät tulevaisuuden

On ilo ja kunnia toivottaa teidät kaikki, niin esiintyjät, näytteelle asettajat, vierailijat kuin järjestelyistä vastaavakin tervetulleeksi messuille ja luonnollisesti meille tänne lihin. On tosi hienoa, että lukio on aikaan aloittanut perinteen, jossa osana yrittäjyysopintoja järjestetään tänäkäläinen tapahtuma, jonka täydessä vetovastuussa ovat nuoret, meidän tulevaisuuden tekijät.

Lukiomme opetus- ja kasvatustyön painopistealueita ovat kansainvälisyys, viestintä, ympäristökasvatus ja yrittäjyys. Messut ovat ponnistus erityisesti yrittäjyyden saralla, mutta kyllä nämä muutkin painopistealueet tulevat taklatuksi messujen järjestämisen ja messujen aikana. Erittäin tänä vuonna tulee taklatuksi tuo ympäristökasvatusteema, kun nuorten messut ovat ennakkoon 12.6. järjestettävää IlmastoAreenaa. IlmastoAreena puolestaan tänä vuonna käydään erittäin ajankohtaisessa teemassa ”Sähköä ja sumua”.

Tämänkaltaisen messutapahtuma vaatii paljon. Se vaatii pitkäjänteistä suunnittelua, painutumista, kontaktointia, sopimista ja viime kädessä kaikennäköisen pienen ja isommankin sälän järjestelyä ihan viime metrille saakka kiihtyvällä tahdilla. Veikkaanpa ja kokemuksesta tiedän, että vaikka kuinka huolella on asioita tehty, paikan päällä vielä improvisoidaan monia, monia juttuja. Kun kaiken kiireen ja sähläyksen lomassa kaikki ylittävät rajojaan, huomataan, että niin vain messut syntyvät ja onnistuvat.

Näinkin mittavat messut ovat ponnistus, joka opettaa. Se opettaa konkreettisia taitoja ja asioita, mutta myöskin luottamusta sekä itseensä että kavereihin siinä määrin, että mikään oppitunti ei sitä taitoa ja tuntemusta voi tuoda. Niinpä, vaikka ponnistus on varmasti iso niin teille nuorille kuin muillekin järjestelyissä mukava oleville, se kyllä kannattaa. Taidot ja kokemus sekä erityisesti terve itseluottamus, jota projektin läpi vie-

misessä on kertynyt, on kultaakin kalliimpaa pääoma tulevaisuudessa.

Vietetään hyvä messupäivä ja mikä yrittäjyysopintojenkin näkökulmasta on oleellista, tehdään kaup-

paa ja luodaan verkostoja tulevaa yhteistyötä varten.

**Messuterveisin,
Marjukka Manninen
kunnanjohtaja**

- Näinkin mittavat messut ovat ponnistus, joka opettaa. Se opettaa konkreettisia taitoja ja asioita, mutta myöskin luottamusta sekä itseensä että kavereihin siinä määrin, että mikään oppitunti ei sitä taitoa ja tuntemusta voi tuoda, toteaa Iin kunnanjohtaja Marjukka Manninen.

Yrittäjyyskurssi rakentaa kestävämpää huomista

Ilmaston muutos ja kestävä kehitys koskettavat meitä kaikkia, ja on ilo nähdä, kuinka tämän kurssin opiskelijat ovat tarttuneet aiheeseen konkreettisesti järjestämällä ilmastomes-

sut. Tällainen toiminta osoittaa aloitteellisuutta, vastuullisuutta ja halua vaikuttaa yhteiseen tulevaisuuteemme.

Lukion yrittäjyyskurssi tarjoaa mahdollisuuden

rakentaa kestävämpää huomista-innovaatioiden, vastuullisuuden ja rohkean ajattelun kautta. Teidän ideanne voivat olla osa muutosta.

Lämpimät kiitokset kaikille opiskelijoille, opettajille, sponsoreille ja muille mukana olleille!

**Hanna Latvastenmäki
Rehtori**

**KESÄKUKAT, AMPPELIT,
HYÖTYKASVIT**

**JOKIVARREN
PUUTARHA KY**

**Oijärventie 1144,
91150 Yli-Olhava
p. 0400 192 142**

Yrittäjät

Suomen Yrittäjät ry:n paikallisyhdistys

Seuraa meitä somessa!

LIITY JÄSENEKSI

- JÄSENETUJA
- VERKOSTO
- YHDESSÄ TEKEMINEN

- Vaikuta alueesi tapahtumiin
- Virkistystoimikuntaan
  - Koulutustoimikuntaan
  - Hyvinvointitoimikuntaan

Ota yhteyttä

Tarvitsemme juuri sinut!

Tule mukaan toimikuntaan!

Juha Kallio
juha.kallio@juhanautomaalaamo.fi

Hallitus 2026: Minna Hevosmaa, Heimo Turunen, Milla Kallio (sihteeri), Juha Kallio (puheenjohtaja), Arto Tikkanen, Paula Harju. Kuvasta puuttuu Eveliina Pakanen.

TUTUSTU TAPAHTUMIIN JA UUTISIIN NETTISIVUILLAMME
<https://www.yrittajat.fi/paikallisyhdistykset/iin-yrittajat/>

Nyt on hyvä aika rakentaa!

AAA
JT-TALO

Valitse hallittu ja stressivapaa rakentamisprojekti ammattilaisen kanssa

YKSILÖLLISET JA LAADUKKAATVALMISKODIT
PITKÄLLÄ KOKEMUKSELLE!

Ole rohkeasti yhteydessä!

Puutuomela Oy
www.jt-talo.com
P. 050 352 6641

VALTO PERNUN SÄÄTIÖ

Puh. 040 511 6581

- Säätiön tehtävänä on: • Vaalia ja ylläpitää perustajansa taidetta ja kotitilaa
- Tukea kotiseututyötä • Jakaa apurahoja kuvataiteilijoille • Tukea luonnonsuojelua

-IISLAND-

www.iisland.fi

Tsemppiä opintoihin
Pohjois-lin kyläyhdistys ry

www.pohjoisiinkylayhdistys.fi
www.facebook.com/Pohjoisli

UUSI & UPEA!

K-SUPERMARKET II:n AVAJAiset TORSTAINA 7.5. KLO 10

K Supermarket

MESSUTYÖRYHMÄ KIITTÄÄ

kaikkia niitä tahoja, jotka ovat osallistuneet messujärjestelyihin ja messulehden tekemiseen.

Lämmin kiitos myös ilmoittajille.

KIITOS!

Iin yrittäjien puheenjohtajan Juha Kallion haastattelu

”KANNATTAA KESKITTYÄ TEKEMÄÄN ASIAT HYVIN JA RAKENTAA LUOTTAMUS ASIAKKAISIIN JA OMAAN TYÖPORUKKAAN”

Miten yrityksesi sai alkunsa?

– Valmistuin automaalariksi vuonna 1996 Haukiputaan ammattikoulusta ja pääsin suoraan koulusta alan töihin. Työkokemuksen karttuessa ajatus yrittäjyydestä alkoi vähitellen kiinnostaa. Automaalaus oli jo hyvin hallussa, joten tuntui luonteelta etsiä työstä seuraavaa haastetta. Työskentelin yrityksessä, joka oli osittain sukulaiseni omistama, ja vuonna 2007 teimme yrityskaupat. Ostin silloin 50% yrityksestä ja toinen uusi yhtiökumppani toiset 50%. Olin myös juuri suorittanut automaalausalalan mestaritutkinnon, joten yrittäjyys tuntui siinä vaiheessa luonteelta seuraavalta askeleelta uralla. Myöhemmin toimintaa järjesteltiin uudelleen ja syyskuussa 2015 perustettiin Juhan automaalaamo oy, kun oma yritykseni lohkaistiin aiemmin toimineesta yrityksestä.

– Yrittäjyyden ohella olen ollut mukana myös alan kehittämässä. Olen toiminut hallituksessa Autoalan Palveluntuottajat AAPT:ssa ja ollut mukana alan järjestöjen yhdistymisessä. Lisäksi olen osallistunut useisiin työryhmiin, joissa on kehitetty autoalan koulutusta ja alan imagoa.

Millä tavoin yritystoiminnassasi otetaan huomioon kestävä kehitys?

– Automaalaamoalalla ympäristöasiat ovat kehittyneet

Juha Kallio on Iin Yrittäjät ry:n puheenjohtaja.

paljon vuosien varrella. Esimerkiksi maalien VOC-päästöt ovat vähentyneet merkittävästi ja samalla maalaustekniikka on kehittynyt niin, että työ voidaan tehdä entistä pienemmällä energian ja materiaalin kulutuksella. Meillä kiinnitetään huomiota siihen, että maalia ja energiaa käytetään mahdollisimman tehokkaasti. Maalauksessa hyödynnetään tyypeä paineilmassa, mikä vähentää hukkaa ja parantaa maalin siirtymistä pintaan. Lisäksi maalauksessa syntyvät liuottimet tislataan uudelleen käyttöön ja vesiohenteiset maalien jätteet käsitellään erikseen.

– Kuivauksessa käytämme energiatehokkaita ratkaisuja, kuten kohdennettua katalyyttikuivausta, jossa lämpö suunnataan suoraan maalattavaan kohteeseen. Meillä on myös kolme kuivausrobotia, jotka ohjelmoidaan kuivattamaan juuri tarvittavat alueet. Lisäksi tiettyissä pohjatöissä käytämme UV-kuivattavia tuotteita, jotka nopeuttavat prosessia ja vähentävät energian kulutusta. Lopputuloksena jätteeksi jää pääosin vain kierätettävää metallia ja energiajätettä.

Miten pääsit Iin yrittäjien puheenjohtajaksi?

– Iin yrittäjät hallitukseen minut pyydettiin mukaan vuonna 2019, ja tulin valituksi syyskokouksessa. Ajattelin, että hallitustoiminta olisi hyvä tapa tutustua paremmin paikallisiin yrittäjiin ja vahvistaa verkostoja kunnassa. Olen asunut iissä vuodesta 1996, mutta olen välillä kokenut itseni hieman ulkopaikkakuntalaiseksi. Tammi-kuussa 2020 minut valittiin varapuheenjohtajaksi.

– Yhdistystoiminta oli minulle jonkin verran tuttua autoalan puolelta. Samoihin aikoihin silloinen puheenjohtaja Tuija Alikoski jäi äitiyslomalle syyskokouksen jälkeen ja luopui myöhemmin tehtävästä. Minulle ehdotettiin puheenjohtajuutta, ja pohdin asiaa erityisesti koronapandemian tuoman epävarmuuden keskellä. Lopulta päätin tarttua tehtävään, ja minut valittiin puheenjohtajaksi – vaikka en itse päässyt syyskokoukseen paikalle flunssan vuoksi.

– Puheenjohtajakauden aikana olen päässyt tutustumaan paikallisiin yrittäjiin, kunnan päättäjiin ja eri alojen toimijoihin. Yritysvierailut ja keskustelut ovat olleet tärkeä osa toimintaa. Olen käynyt puhumassa yrittäjyydestä kouluissa eri ikäryhmille kouluissa. Ensimmäinen kerta ala-asteikäisten edessä jännitti enemmän kuin esiintyminen aikuisille.

– Yrittäjänä on välillä täytynyt tehdä valintoja oman yritystoiminnan ja yhdistystoiminnan välillä. Lopulta oma yritys on aina ensisijainen vastuu, ja Iin yrittäjät-toiminnassa mukana olevat ymmärtävät tämän hyvin. Kaiken kaikkiaan puheenjohtajuus on tuonut paljon uusia ihmisiä, verkostoja ja näkökulmaa paikalliseen yhteistyöhön.

Mikä on helpointa ja vaikeinta yrittäjänä? Miksi juuri ne?

– Helpointa yrittäjyydessä on se, että saa tehdä työtä omalla tavalla ja nähdä työn tulokset suoraan. Arkea helpottaa myös hyvä työporukka – kun ympärillä on osaa

via ja sitoutuneita ihmisiä, se näkyy heti työilmapiirissä ja motivoi kaikkia.

– Vaikeinta on kokonaisvastuu. Yrittäjänä vastaa omien päätösten lisäksi myös muista ihmisistä. Kun palkkaa henkilökuntaa, mukana tulee vastuu heidän toimeentulostaan ja arjestaan. Erityisen vaikeita ovat tilanteet, joissa toimintaa täytyy sopeuttaa ja henkilöstöä vähentää – ne ovat aina raskaita päätöksiä.

– Asiakastyössä pidän siitä, että saan käyttää omaa ammattitaitoani ja kantaa suoran vastuun työstä. Asiakkailla on joskus omia näkemyksiä työn toteutuksesta, ja silloin tehtäväni on perustella eri vaihtoehtojen vaikutukset lopputulokseen ja kustannuksiin. Usein päädytään yhteisymmärrykseen siitä, mikä on järkevää pitkällä aikavälillä.

– Yrittäjyyteen liittyy myös paljon ”säättämistä”: lupa-asioita, veroja, lainsäädäntöä ja käytännön järjestelyjä. Ne voivat tuntua välillä monimutkaisilta, mutta apua on hyvin saatavilla esimerkiksi Suomen Yrittäjät:n ja kunnan elinvoimapaalvelujen kautta.

– Moni yrittäjyyden osa-alue on samalla sekä helppoa että vaikeaa – se riippuu tilanteesta ja hetkestä. Inhimillinen puoli, kuten ihmiset, asiakaskohtaamiset ja työporukka, on parhaimmillaan helppoa ja palkitsevaa, mutta haastavinta silloin kun tilanteet ovat vaikeita. Lisäksi toimintaympäristö muuttuu jatkuvasti ja siihen vaikuttavat myös globaalit tekijät, mikä tuo omaa epävarmuuttaan arkeen. Kaikki muu on lopulta enemmän työlästä kuin mahdotonta – mutta tehtävissä, kun asioita hoitaa järjestelmällisesti.

Mitä vinkkejä antaisit uusille yrittäjille?

– Kannattaa lähteä liikkeelle realistisesti ja hyväksyä se, että kaikkea ei tarvitse osata heti. Tärkeää on myös nöyryys oman osaamisen suhteen – se, että tunnistaa mitä ei vielä osaa ja uskaltaa pyytää apua.

– Verkostoituminen ja muiden yrittäjien kanssa keskusteleminen auttavat paljon. Kokemuksia jakamalla oppii asioita, joita ei muuten saa.

– Yrittäjyydessä korostuu myös jatkuva itsensä kehittäminen. Olen itse käynyt useita koulutuksia, kuten Lean-ajattelua, tehdasfysiikkaa, Lean Six Sigma Black Belt-koulutuksen sekä yritystalouden kursseja. Myös esiintymistaitoja on tullut harjoiteltua. Kaiken tarkoituksena on ollut kehittää omaa osaamista ja monipuolisuutta.

– Ehkä tärkeimpänä sanoisin, että kannattaa keskittyä tekemään asiat hyvin ja rakentaa luottamus asiakkaisiin ja omaan työporukkaan.

– Yrittäjän tärkein tehtävä on lopulta ”tehdä itsensä tarpeeton” – eli rakentaa yritys niin, että se toimii ja kehittyy myös ilman, että yrittäjän täytyy olla kaikesa mukana. Monilla yrittäjillä on myös mielessä yrityksen jatkuvuus ja mahdollinen omistajanvaihdos, jolloin tämä ajatus korostuu entisestään.

Samuli Nurkkala

IIN LUKION KESTÄVYYSMESSUT MA 18.5.
KLO 12-15 VALTARIN KOULULLA KOULUTIE 2 II

Studio Sundayn haastattelu

”HELPOINTA, MUTTA SAMALLA MYÖS VAIKEINTA YRITTÄJYYDESSÄ ON SEN VAPAAUS”

Miten yrityksesi sai alkunsa?

– Olimme kaikki omilla tahoillamme jo yrittäjiä, mutta kaikilla oli sama tarve kuvaus- ja työtilalle. Sitten syntyi idea Studio Sundaysta. Nykyään työskentelemme päivittäin yhdessä studiolla ja tilaamme hyödyntävät myös muut yrittäjät.

Millä tavoin yritystoiminnassasi otetaan huomioon kestävä kehitys?

– Sundayssa kaikki huonekalut ja muu kuvausrekvisiitta pyritään ensisijaisesti ostamaan käytettyinä tai paikallisilta yrittäjiltä. Meiltä löytyy myös esimerkiksi lainavaatteita, joten monesti asiakkaidemme ei tarvi ostaa erikseen kuvauksiin sopivaa vaatetta itse.

Mikä on helpointa ja vaikeinta yrittäjänä? Miksi juuri ne?

– Helpointa, mutta samalla myös vaikeinta yrittäjyydessä on sen vapaus. Monesta asiasta, kuten työajoista saa usein päättää itse, mutta vapaus tuo mukanaan myös paljon vastuuta. Vaikeinta siinä on myös ollut yksinäisyys, sillä me ollaan kaikki yksinyrittäjiä. Sundaylla ja yhdessä työskentelyllä onkin ollut iso merkitys meidän urapoluilla.

Mitä vinkkejä antaisit uusille yrittäjille?

– Uusille yrittäjille meidän vinkki on: kokeilkaa rohkeasti! Aina kaikki ei mene suunnitelmien mukaan, eikä se tee teistä epäonnistujia. Matkan aikana tulee varmasti niin hyviä, että huonoja aikoja. Muistakaa myös, että mieltä saa aina muuttaa suuntaan tai toiseen!

Kuvassa vasemmalta oikealle: Sanni Alaraasakka Lemmikki- ja lifestylekuvaaja, Jenna KukkolaUGC ja Somesisältöjä yrityksille, Veronika Penttilä luova sometoimisto ja Heidi Ollila dokumentaarinen valokuvaaja.

Jokainen asiakas yhtä tärkeä

”MEILLÄ JOKAINEN ASIAKAS ON AIVAN YHTÄ TÄRKEÄ”

AML GYM sai alkunsa nuoren kilpaurheilijan unelmasta omistaa oma kuntosali sekä tarpeesta rakentaa itselle riittävät ja samalla muille nykyaikaiset puitteet kuntosaliharjoitteluun. Tässä jutussa haastattelussa kuntosaliryrittäjä Aleksis Laajoki.

– li on aivan mahtava paikka ja halusin tehdä siitä vielä vähän paremman oman panokseni myötä. Meistä erityisen kuntosalina tekee ymmärrys asiakkaan tarpeista ja halu kuunnella jokaista asiakasta. Meillä jokainen asiakas on aivan yhtä tärkeä. Lisäksi laaja tietämys ihmisen hyvinvoinnista ja anatomiaa sekä kuntosalialan laaja tuntemus näkyy meillä esimerkiksi laitevalinnoissa ja sijoittelussa. Suurin kiitos AML-GYMillä onkin aina tullut

asiakaspalvelusta ja osaamisesta, miten meillä saa aina apua vaivoihinsa ja vastauksen kysymyksiinsä.

– Me tarjoamme kellon ympäri avoinna olevan laadukkaan kuntosalin lisäksi asiantuntevaa valmennuspalvelua ja hierontahoitoa. Tuomme myös maahan lisäravinteita ja meillä opastetaan ilmaiseksi niiden käyttöön.

– Kestävä kehitys näkyy meidän toiminnassa ennen kaikkea arjen käytännöissä. Huollamme laitteet säännöllisesti, seuraamme energiankulutusta ja pyrimme tekemään järkeviä sekä harkittuja parannuksia pitkällä aikavälillä.

Venne Lehtonen

24H KUNTOSALI,
PERSONAL TRAINING,
HIERONTA, LISÄRAVINTEET

Kestävä kehitys näkyy AML GYM:n toiminnassa ennen kaikkea arjen käytännöissä. Yritys esimerkiksi huoltaa laitteet säännöllisesti, seuraa energiankulutusta ja tekee harkittuja ratkaisuja pitkällä aikavälillä.

Ilmastotekoja oppimassa - lukion yrittäjyysopintojakso rakentaa kestäväää tulevaisuutta

Lukion yrittäjyyskurssin lehtiryhmässä ovat olleet mukana toisen vuosikurssin oppilaat Venne Nehvonen, Viljami Lohi, Samuli Nurkkala ja Seela Seppänen.

Opettajat Aino ja Pirkko vierailivat Iin Yrittäjien kevätkokouksessa kutsumassa yrittäjiä osallistumaan ja vieraillemaan Kestävän kehityksen messuilla.

Kun me opettajat aloimme suunnitella yrittäjyysopintojaksoa, tiesimme jo etukäteen, että kyseessä on enemmän kuin tavallinen lukion opintojakso. Kyse ei ollut pelkästään yritystoiminnan harjoittelusta vaan laajemmin vastuullisen ajattelun kehittämisestä, kestävään tulevaisuuden rakentamisesta sekä opiskelijoiden osallisuuden tunteen vahvistamisesta.

Nuorten ilmastomesujen idea syntyi halusta yhdistää käytännön yrittäjyystaidot ja ajankohittainen yhteiskunnallinen teema: lissähän on ilmasto- ja kestävään kehityksen arvot olleet pitkään laajasti esillä ja tälle kesälle on myös tulossa koko kunnan tapahtuma Ilmastoareena

kesäkuun 12. päivä.

Projekti on kaiken kaikkiaan ollut laaja. Se on sisältänyt erilaisten tuotteiden myyntiä, yhteydenottoja paikallisiin yrityksiin, lehtijuttujen tuottamista sekä ohjelman ja muun sisällön suunnittelua varsinaista messutapahtumaa varten. Kokonaisuutena projekti on lisännyt opiskelijoiden yhteistyötaitoja, luovuutta ja ongelmanratkaisutaitoja.

Arjessa me opettajat uskomme, että yksittäisen ihmisen valinnoilla on suuri merkitys ja itsekkin pyrimme elämään kestävien arvojen mukaisesti vähentämällä kulutusta ja tekemällä tietoisia valintoja maapallon hyväksi. Täydellisyyteen emme tietenkään pysty, eikä se olekaan mie-

lestämme olennaisinta, vaan tärkeintä on avoin mieli ja pyrkimys hyvään. Sama pätee myös opiskelijoihin.

Toivomme kestävyysmessuille 18.5. Valtarin koululla positiivista vastaanottoa ja paljon kävijöitä. Projekti osoittaa, että nuorilla on halua ja kykyä tarttua suuriinkin haasteisiin, kun heille annetaan siihen mahdollisuus. Meidän aikuisten tehtävänä on antaa heille siihen työkalut ja ennen kaikkea luoda uskoa siihen, että heidän teoillaan on merkitystä.

Nähdään messuilla!

Aino Kilponen ja Pirkko Keskitalo

Aino Kilponen ja Pirkko Keskitalo ovat vetämässä lukion oppilaiden yrittäjyysryhmää.

IISanoman yrittäjä Heimo Turunen vieraili lukiolla maaliskuussa antaen opastusta lukiolaisten lehden tekemisessä ja ilmoitusten markkinoimisessa.

Onko Suomen datakeskusbuumi sittenkään hyvä asia?

Ensimmäisenä huolenaiheena onkin sähkönkulutus. Jos datakeskuksia perustetaan näin kiivaalla tahdilla, tulee sähkön hinta nousemaan pilviin. Irlannissa on juuri käynyt näin. Ylen mukaan

Irlannin sähköstä viidennes kuluu datakeskuksien ylläpitämiseen ja niiden osuus sähkönkulutuksesta arvioidaan nousevan kolmasosaan koko maan kulutuksesta 2030-luvulla.

Suomeen on parin viime vuoden aikana suunniteltu ja osittain rakennettu miljardien eurojen edestä datakeskuksia. Niistä onkin toivottu Suomelle talouskasvua ja vaurautta. Hyödyiksi onkin listattu esimerkiksi lisääntyvät investoinnit, työpaikat, verotulot, sekä asuntojen lämmityksessä käytettävä datakeskusten hukkalämpö. Mutta mikä on näiden hyötyjen hinta?

Suomessa on valtioneuvoston vuoden 2025 marraskuussa julkaiseman selvityksen mukaan 33

datakeskusta. Julkaisun jälkeen niiden määrä on kasvanut entisestään ja lähivuosina datakeskuskapasiteetin arvioidaan moninkertaistuvan.

Niiden yhteenlaskettu sähkötehonkapasiteetti on noin 285 megawattia, eli hieman yli neljäsosa Olkiluoto 1 ydinreaktorin nettosähköntuotannosta. Vuonna 2025 ne kuluttivat noin kaksi prosenttia kaikesta sähköstä.

Suomessa pohjoisimmat datakeskushankkeet ovat Kemissä, mutta suurin osa sijoittuu Etelä-

Suomeen. Fingrid suunnitteleeekin 5 miljardin arvoista kantaverkonlaajennusta, osittain datakeskusbuumin vuoksi.

Ensimmäisenä huolenaiheena onkin sähkönkulutus. Jos datakeskuksia perustetaan näin kiivaalla tahdilla, tulee sähkön hinta nousemaan pilviin. Irlannissa on juuri käynyt näin. Ylen mukaan Irlannin sähköstä viidennes kuluu datakeskuksien ylläpitämiseen ja niiden osuus sähkönkulutuksesta arvioidaan nousevan kolmasosaan koko maan

kulutuksesta 2030-luvulla.

Lisääntynyt sähkönkulutus on johtanut mielenosoituksiin datakeskuksia vastaan. Monet asian tuntijat ovat myös todenneet, että datakeskukset tulevat tuottamaan Suomelle ennen kaikkea haasteita. Esimerkiksi Iltalehden haastattelema professori Jukka Manner on varoittanut, että Suomessa tulee käymään, kuin Irlannissa.

Myös aiemmin mainitussa valtioneuvoston raportissa on puhuttu mahdollisista hintapiikeistä. Sen ja Fingridin arvioiden mukaan kuitenkin sähköntuotannon pitäisi pysyä sähkönkysynnän tasolla myös tulevaisuudessa. Mutta sähkön hinnan kehitystä on kuitenkin hankala ennustaa.

Datakeskusten tarjoamat hyödyt ovat myös hyvin kyseenalaiset. Miljardien eurojen sijoitusrahoitusta vain 10–30 prosenttia päätyy Suomeen, jonka lisäksi datakeskus työllistää Suomesta enimmäkseen vartijoita ja datakeskusten ilmanvaihdon huoltajia. Itse datakeskusten operoijat voivat työskennellä ulkomailta.

Myös ympäristö tulee kärsimään ja datakeskukset

vievät valtavasti tilaa. Esimerkiksi Vihtiin rakennettavan Microsoftin datakeskuksen tontti on noin 60 hehtaarin kokoinen. Lisäksi sähkö tuodaan datakeskuksiin sähkölinjoja pitkin. Fingridin mukaan näihin liittyy haittavaikutuksia, kuten luonnonvarojen kulutus kantaverkon rakentamisessa ja ylläpidossa, sähkönsiirron energiahäviöiden ilmastovaikutukset sekä kielteiset vaikutukset luontoon ja luonnon monimuotoisuuteen.

Maanomistaja ei voi käyttää sähkölinjojen lähialuetta metsänkasvatukseen sähkölinjojen turvavyöhykkeen vuoksi. Jotta voimajohtoa voidaan vetää metsään 250 metriä, menettää maanomistaja metsää noin hehtaarin.

Tämä kaikki ei kuitenkaan tarkoita sitä, että datakeskukset ovat turhia sähkönsyöppöjä. Niitä vain käytetään meidän näkökulmastamme väärin. Nykyisellä mallilla niiden hyödyt ja edut menevät ulkomaille ja suomalaisille jää vain lasku maksettavaksi korkeampana sähkön hintana, veroina, joilla Fingrid laajentaa kantaverkkoaan näitä datakeskuksia varten, sekä

köyhtyvänä ympäristönä.

Jotta saisimme datakeskuksista aidosti hintaa vastaavan hyödyn, Suomen päättäjien ja meidän kansalaisten on varmistettava, että hankkeet ovat sellaisia, jotka omistavat suomalaiset yritykset. Näin verotulot jäisivät Suomeen ja toiminta hyödyttäisi muutenkin suomalaisia.

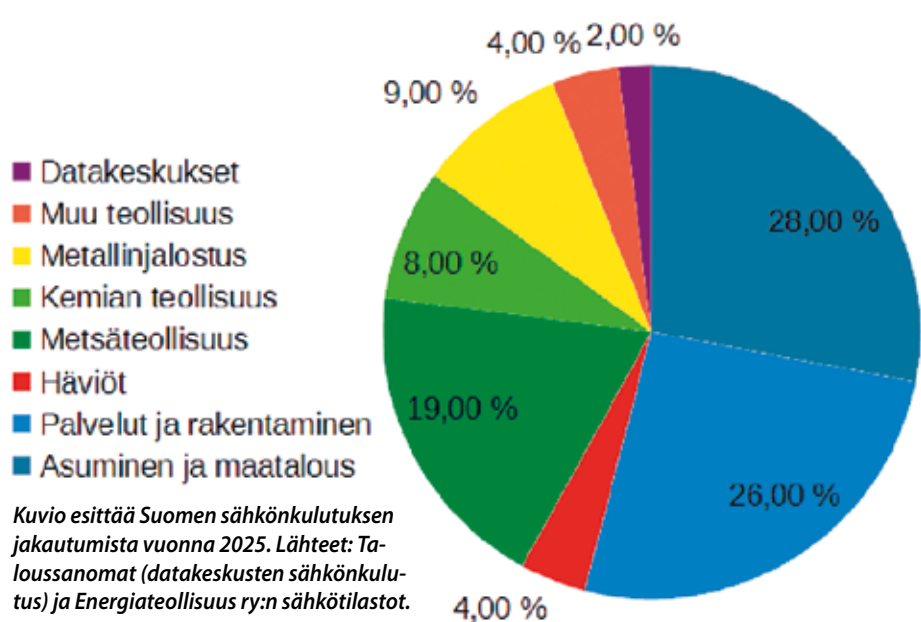
Datakeskuksia voitaisiin hyödyntää esimerkiksi suomalaisten julkisten palveluiden tietojen säilyttämiseen, jotka ovat nykyisin pitkälti yhdysvaltalaisyriyten palvelimilla – yritysten, joiden omistajat ovat ilmaisseet tukensa Yhdysvaltojen uudelle, Eurooppaan varauksellisesti suhtautuvalle presidentille.

Joni Jakku

Kirjoittaja, Joni Jakku, on Iin lukiolainen, teksti kirjoitettu osana maantiedon kurssin vaikuttamisprojektia.

Suomen sähkönkulutus 2025

Rakennus ja saneeraustyöt
040 352 4986
www.ilerak.com

Yhteydenotot: info@bhgroup.fi
044 773 4000/Juho
044 773 4001/Jarno

**MONIPUOLINEN KATTOALAN AMMATTILAINEN
POHJOIS-POHJANMAALLA**

- HUOPAKATTOSANEERAUKSET JA –UUDISKOHTEET
- HUOLLOT JA KORJAUKSET KAIKILLE KATEMATERIAALEILLE
- LUMIESTEET, KULKUSILLAT, TALOTIKKAAT

**NYT KATTOREMONTIT KÄTEVÄSTI MYÖS RAHOITUKSELLA.
SOITA JA KYSY LISÄÄ!**

KESTOkouru

- Sadevesijärjestelmät
- Kattosillat
- Tikkaat
- Lumiesteet

Puh. 040 5471 562

AML GYM

24H KUNTOSALI | VALMENNUKSET | HIERONTA

LAKSONTIE 2, Ii. WWW.AMLGYM.FI

Laura KALUSTEET
KUIVA-KALUSTE OY

Kodin kaikki
kiintokalusteet
suoraan
valmistajalta!

Kuiva-Kaluste Oy
Muovitehtaanlie 5, 95100 Kuivaniemi
041 4605 414 | myynli@kuivakaluste.fi
www.kuivakaluste.fi

CAP
AUTOKOULU

Meillä olet hyvissä käsissä.
Leipojantie 4, 91100 li

ILMOITTAUDU
→ CAP.FI

Toimisto 050 444 0799
Asiakaspalvelu 050 913 0300

Kalaa Iistä

lin kalaluvat ja kalatietoa
kalaaiista.fi

Lähikala
on parasta ilmastotyötä

KUNTO KLUBI

KUNTOSALI & HIERONTAPALVELUT

Kauppatie 12, li • P. 040 568 4068
www.iinkuntoklubi.fi

IIN PUTKIASENNUS
G GOMAN

Kaikenlaiset sivunvalmistus- ja painopalvelut kauttamme.

VKK-Media Oy
Puh. 0400 385 281
vkkmedia@vkkmedia.fi

IiSanomat
Puh. 0400 385 281
info@iinlehti.fi

www.vkkmedia.fi

Match Shown ilmoittautumiseen syntyi pitkä jono heti messujen aluksi. Kuva vuoden 2024 messuilta.

Lukion messuilla harrastukset houkuttelivat kävijöitä

Edellisen kerran lin lukion messut järjestettiin 6.4.2024 Valtarin koululla, tuttuun tapaan osana lukion yrittäjyysopintoja. Tuolloin teemana oli harrastukset ja vapaa-aika. Tapahtuma keräsi runsaasti kävijöitä ja tarjosi monipuolisesti ohjelmaa messuteeman ympäriltä.

Messut käynnistyivät näyttävästi Match Show'lla, jossa eri rotuiset koirat pääsivät näyt-

täytymään ja keräämään ihasteluja. Koulun tiloihin oli rakennettu useita esittelypisteitä, joissa opiskelijat, yhdistykset ja yritykset esittelivät toimintaansa. Kävijät pääsivät tutustumaan erilaisiin harrastusmahdollisuuksiin sekä kokeilemaan niitä käytännössä.

Ohjelmaan kuului muun muassa liikunta- ja kampsailulajien esittelyä, kuten hapkidonäytöksiä ja laser-

ammuntaa, sekä yritystoiminnan esittelyä. Myös nuorten oma toiminta, kuten nuorisovaltuuston esittely, oli näkyvästi esillä.

Lisäksi tapahtumassa oli viihteellistä ohjelmaa, kuten musiikkiesityksiä, sekä perheille suunnattua tekemistä. Kahvio ja myyntipisteet arvontoinen täydensivät messutunnelmaa.

Kokonaisuutena messut olivat onnistunut ja

monipuolinen tapahtuma, joka tarjosi kävijöille mahdollisuuden tutustua uusiin harrastuksiin sekä verkostoitua. Järjestäjinä lukiolaiset saivat hyvää kokemusta yrittäjämäisestä toiminnasta ja vastuun kantamisesta.

Kuvissa messutunnelmaa keväältä 2024. Tervetuloa lin lukion messuille myös 18.5.2026!

Yrittäjyyskurssin voimin kohti kestävämpää tulevaisuutta

lin lukion YH05-yrittäjyyskurssi lähti käyntiin jo vuoden 2025 puolella, jolloin kurssilaisille kerrottiin alustavasti kurssin tapahtumista ja toiminnasta. Kurssin opiskelijoiden varsinainen toiminta alkoi kuitenkin vasta vuoden 2026 helmikuun alussa. Kyseinen kurssi on lin lukion yhteiskuntaopin valinnainen opintojakso, jonka yleisenä aiheena on ollut yrittäjyys. Saman kurssin toimesta on edeltävinä vuosinakin pidetty erilaisia tapahtumia. Tänä vuonna kurssin tehtävänä on järjestää ilmastomessut, joiden teemana on ilmasto ja kestävyys.

Kurssin toiminta oli alkuun hitaampaa ja hiukan epävarmempaa. Opiskelijat eivät olleet varmoja vielä siitä, miten kurssil-

la tultaisiin toimimaan ilmastomessujen suhteen ja mitä opiskelijat halusivat tehdä. Alussa pyrittiin vain miettimään, mitä kurssilaiset olisivat valmiita ja halukkaita tekemään kurssilla. Ensimmäiset opitunnit kuluivat tämän takia suurimmaksi osaksi yleiseen mietiskelyyn, mutta asiat kuitenkin etenivät.

Hitaan alun jälkeen asiat alkoivat kuitenkin sujua paremmin. Kurssilaisille syntyi koko ajan varmempi idea siitä, miten ilmastomessut tultaisiin toteuttamaan. Kurssin opiskelijoille annettiin erilaisia ryhmiä, joissa heidän tuli toimia. Muodostui mm. Lehtiryhmä, aktiiviteettiryhmä sekä mainosryhmä. Ryhmien jakojen jälkeen ryhmät alkoivat tehdä omia tehtäviään.

Toiminta alkoi sujua hyvin ja tapahtumasta alkoi tulla selkeämpi. Lehtiryhmä keräsi haastatteluja, aktiiviteettiryhmä loi erilaisia pisteitä ilmastomessuja varten ja mainosryhmä alkoi luomaan mainoksia ilmastomessuja varten.

Tarvitsimme ilmastomessujen eri pisteiden järjestämiseen rahallista tukea. Rahan keräämistä varten ryhmämme alkoivat ottamaan yhteyttä eri yrityksiin. Aloimme keskustelemaan yritysten kanssa mahdollisesta yhteistyöhalukkuudesta ja siitä, olisivatko he olleet kiinnostuneita auttamaan meitä. Tarjosimme samalla yrityksille mahdollisuutta ostaa erilaisia mainoksia lehteen. Aloimme myös myydä erilaisia tuotteita. Myimme kakku-

tukun herkkuja ja JAR-X oy:n tuotteita.

Tällä hetkellä kurssin toiminta sujuu todella hyvin. Kurssilla on hyvä ilmapiiri ja ryhmä on onnistunut annetuissa tehtävissä hyvin. Näin opiskelijan näkökulmasta voin sanoa sen, että kurssi on ollut erittäin mukava. Kurssilla on oppinut paljon uutta yrittäjyydestä ja sen takia sinne lähdinkin. Vaikkei kaikki olekaan vielä valmista, olen varma, että ryhmän avulla saamme ilmastomessut toteutettua. Olen iloinen, että lähdin kurssille mukaan ja pääsin toteuttamaan ilmastomessuja kurssin ryhmäläisten kanssa.

Samuli Nurkkala